

Toespraak burgemeester K. Tigelaar ter gelegenheid van de Dodenherdenking bij het monument VRIJ op 4 mei 2013-05-08

Dames en heren, jongens en meisjes,

In de meidagen van 1940 werd ons land voor het eerst sinds eeuwen geconfronteerd met een oorlog op eigen grondgebied. Vijf dagen lang is er gevochten, maar ons land kon geen stand houden. Na veldslagen en bombardementen gaf Nederland zich over. Wat volgde was een periode van bezetting en onvrijheid. Een periode van onderdrukking en verzet. Een periode waarin zes miljoen mensen werden uitgeroeid omdat ze niet pasten in de visie van Hitler en het nationaalsocialisme. Een periode waarin mensen ongewild mee werden gesleurd in de strijd. Een zwarte periode in onze geschiedenis.

Een geschiedenis, die u misschien wel persoonlijk hebt meegemaakt. Die bij sommigen van ons ook littekens heeft achtergelaten door het verlies van een geliefde. Of het zijn de verhalen die ons zijn verteld binnen de familie, de verhalen die we geleerd hebben uit de geschiedenis.

Het is belangrijk om die geschiedenis en de herinnering levend te houden. Ook onze geschiedenis, de verhalen uit die periode in ons dorp. De verhalen over het verzet in Oud-Beijerland, de hulp aan de onderduikers. Het ingrijpende verhaal over de Joodse gemeenschap die werd weggevoerd. De vele vliegtuigen die een strijd hebben geleverd in de lucht. De slachtoffers, zij die lafhartig door de Duisters zijn vermoord of zijn omgekomen bij een actie van de Duitse bezetter. Het zijn de verhalen in onze gemeenschap die in families sporen hebben achtergelaten en doen beseffen hoe ingrijpend de oorlogsjaren zijn geweest.

Elke jaar staan we hier op de 4^e mei om te herdenken. Een moment van Nationale Herdenking. *Wij herdenken allen –burgers en militairen- die in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld zijn omgekomen of vermoord sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, in oorlogssituaties en bij vredesoperaties.*

Herdenken wij allen. Allen. Het waren niet alleen militairen die streden voor onze vrijheid. Ook burgers kwamen in verzet en velen hebben daarvoor de hoogste prijs betaald, moeten bekopen met de dood. Maar ook onschuldige kinderen, mannen en vrouwen, kwamen om in de strijd of werden opgepakt en vermoord.

Waar ook ter wereld. Vele Nederlanders zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog elders in de wereld omgekomen of vermoord: in concentratie- of vernietigingskampen, in interneringskampen, bij dwangarbeid of op zee. Maar ook na de Tweede Wereldoorlog bij vredesmissies of in oorlogssituatie zijn Nederlanders gesneuveld in de strijd voor de vrede.

Omgekomen of vermoord. Onze strijders zijn tijdens de oorlog omgekomen door oorlogshandelingen. Joden, Roma en Sinti zijn tijdens de oorlog vervolgd en vermoord, simpelweg om wie zij waren.

Op deze 4^e mei herdenken we ook de Nederlandse militaire slachtoffers die zijn omgekomen in oorlogen en conflicten na de Tweede Wereldoorlog zijn omgekomen.

We denken hierbij we aan onze militairen die zijn omgekomen in het voormalig Nederlands-Indië, tijdens de Koreaoorlog en tijdens vredesoperaties zoals in Libanon, voormalig Joegoslavië en Afghanistan.

Elk jaar opnieuw herdenken en herinneren we op 4 mei. Staan we stil bij de oorlogsslachtoffers. Tonen we respect voor de generatie die de oorlog nog zelf heeft meegemaakt.

Door te herdenken, vergeten we onze verhalen over oorlog, onvrijheid, rechteloosheid en geweld niet. Deze verhalen zijn een oproep: dit nooit meer! Doen ons beseffen hoe kostbaar vrijheid is. Wij moeten blijven werken aan onze vrijheid. Vrijheid geven we door.

Daarom is het fijn dat ik ook zoveel jongeren en kinderen zie bij de herdenking. Dat leerlingen van de basisscholen de Kriekenhof en De Tandem vanavond bij het Joodse monument en het monument VRIJ hun bijdrage leveren in het voorlezen van een gedicht of de kranslegging. Het is belangrijk, dat we samen, jong en oud, stil staan bij hen die gesneuveld zijn in de strijd voor onze vrijheid.

Samen staan we met elkaar stil bij het monument VRIJ. Het roept ons op om samen te leven in zorg voor elkaar, in vrede en respect.